

Leusden, 19 september 2009.

Het bestuur van de VBV heeft een Vakgroep C2000 ingesteld en gevraagd haar te adviseren over het innemen van een standpunt ten aanzien van de problemen rond C2000 verbindingen, met name in DMO. De doelstelling is om ongevallen te voorkomen door op korte termijn de problemen aan te pakken en te kunnen beschikken over betrouwbare communicatiemiddelen, hetzij digitaal, hetzij analoog.

Namens de VBV bedank ik alle deelnemers voor hun inbreng in de eerste bijeenkomst, zaterdag 19 september jl. Het was buitengewoon verhelderend. Naast de inbreng van de werkvloer waren ook de inhoudelijke bijdragen van de materiedeskundigen van grote waarde voor het bepalen van de geformuleerde standpunten.

Uit verschillende reacties blijkt helaas dat niet iedereen zijn/haar mening over het functioneren van het communicatiesysteem in alle openheid kan/mag uiten. Met het oog op mogelijke nadelige gevolgen, is het verzoek aan alle deelnemers om uiterst integer met namen en documenten om te gaan.

DMO probleem

De quickscan van de NVBR, DMO problemen in verschillende Europese landen, tientallen reacties op het meldpunt van de VBV; het is overduidelijk dat er een groot probleem is met het gebruik van C2000 randapparatuur in de DMO modus.

Voor wat betreft de functionaliteit in TMO kan worden geconcludeerd dat dit een grote stap voorwaarts en een behoorlijke verbetering t.o.v. van de analoge techniek is geweest en, enkele uitzonderingen daargelaten, tot dusver goed voldoet, mits een goede dekking voorhanden is. De dekkingsgraad (opstelpunten) wordt overigens nog steeds uitgebreid. Dit gebeurt op basis van het afwegen van harde criteria en de kosten bedragen zo'n half miljoen euro per opstelpunt. Bovendien geeft een goede buitenhuisdekking nog altijd geen garantie op een goede binnenhuisdekking.

Ondanks de aanname dat brandweer Nederland een uniforme communicatiestructuur hanteert, blijkt er op regionale schaal verschil in het gebruik van het C2000 netwerk en de mogelijkheden in gespreksgroepen. Een eenduidige vergelijking is dus erg moeilijk.

Het is de eerder aangehaalde helderheid die veelal ontbreekt in de discussie rond de problemen met de objectcommunicatie in DMO. Inmiddels hebben BZK en NVBR, verenigd in de stuurgroep DMO onderzoek, drie onafhankelijke onderzoeksbureaus (TNO, M&I en Twijnstra Gudde) gevraagd een offerte uit te brengen voor onderzoek naar de DMO problemen en mogelijke oplossingen. De VBV heeft een rol in de klankbordgroep.

Zoals blijkt uit de vele onderzoeken en reacties, spelen onderlinge afstand, ondeskundig gebruik en fysieke barrières zoals beton en staal, hierin een ondergeschikte rol. Het grote probleem schuilt in de toegepaste techniek voor DMO, in de patentaanvraag voor de toegepaste techniek maakt de aanvrager al een voorbehoud op mogelijke storingen in DMO. Daarmee is de opvatting van de VBV dat de verbinding op willekeurige momenten en willekeurige plaatsen kan wegvallen, gefundeerd. Repeaters, versterkers en langere antennes e.d. zullen dan ook geen adequate oplossing voor dit probleem bieden, aldus de deskundigen.

Voorlopige conclusie

De kans dat de DMO techniek op korte termijn kan voldoen aan de eisen die het brandweerveld stelt aan betrouwbare objectportofonie, is erg klein, zo niet nihil. De omzet in randapparatuur voor de brandweer en andere hulpdiensten in Nederland is dermate klein dat deze geen rol van betekenis speelt op de mondiale telecommunicatiemarkt. Invloed uitoefenen op hun producten lijkt dus niet te gaan lukken.

Daarbij moet ook niet buiten beschouwing worden gelaten dat objectcommunicatie zich vooral concentreert tussen bevelvoerder en ingezette manschappen op de plaats van het incident. Hierbij wordt niet of nauwelijks gebruik gemaakt van het C2000 netwerk. De vraag is dan ook gerechtvaardigd of hiervoor een C2000 portofoon moet worden gebruikt.

Inmiddels vallen steeds meer korpsen terug op analoge portofoons voor de objectcommunicatie. Een weloverwogen keus zo luidt de opvatting binnen de vakgroep en is daarmee duidelijk in het te formuleren standpunt;

Daar waar geen voldoende binnenuitdekking is gewaarborgd voor gebruik van portofoons in TMO, is een analoge UHF radioverbinding de beste optie. Het gebruik van DMO is onbetrouwbaar en daarmee ongeschikt.

Frequenties

Een probleem zou de beschikbaarheid van frequenties kunnen zijn. Saillant detail daarin is dat, ondanks een schriftelijke verzoek¹ van BZK aan de NVBR naar de behoefte aan analoge frequenties, in het laatste Behoeftte Onderbouwingsplan van 2008 er geen behoefttestelling meer is gedaan voor analoge frequenties voor de brandweer. Vanuit het Ministerie van BZK is in 2008 aangegeven dat de communicatiemogelijkheden die C2000 biedt, voldoende zijn om in de communicatiebehoefte van de brandweer te voorzien.

Ergonomie

De ergonomische aspecten van de portofoons komen ook aan bod. Het bedieningsgemak van de digitale portofoons wordt door de brandweer ook als problematisch ervaren. Wanneer een portofoon beschikt over 25 'knopjes en wietjes' heb je 25 maal kans op bedieningsfouten. Hoe minder knopjes, hoe minder kans op bedieningsfouten, 'hufferproof' en bedienbaar met blushandschoenen, zo luidt hier het motto.

P2000

Tot slot nog een opmerking over het gemis van het 'gesproken woord' bij de alarmering via de P2000 pagers. Deze opmerking wordt ook in een aantal reacties op het meldpunt van de VBV aangehaald. Daarnaast zijn er ook korpsen die nooit de beschikking hebben gehad over deze optie en al decennia lang beschikken over pagers met een tekstdisplay. Voorts zijn er aanwijzingen dat op termijn (2014) geen ondersteuning meer wordt gegeven aan het Flex protocol dat in Nederland wordt gebruikt voor de P2000 alarmering.

Afsluiting

De bijeenkomst wordt afgesloten met de conclusie dat de Vakgroep C2000 in haar eerste overleg een inhoudelijk goed standpunt heeft kunnen formuleren. Het bestuur van de VBV zal hiervan op de hoogte worden gebracht ten behoeve van verdere besluitvorming.

De Vakgroep C2000 zal de ontwikkelingen nauwgezet blijven volgen en zo nodig voor overleg een bijeenkomst plannen of gebruik maken van de communicatiemogelijkheden van Skype² via een internetverbinding.

Ronald Kraan.
Dossierhouder C2000 - Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

¹ Brief ministerie van BZK aan de NVBR. Onderwerp: behoeftebepaling analoge frequenties brandweer Nederland (31 juli 2007)

² Zie voor uitleg: <http://www.skype.com/intl/nl/>